

Спільна заява Саміту Східного партнерства у Празі

(Прага, 7 травня 2009 р.)

У присутності

Європейський Союз представлений

Й.В. пан Мірек ТОПОЛАНЕК

Голова Європейської Ради

Й.В. пан Жозе Мануель БАРРОЗУ

Голова Європейської Комісії

Й.В. пан Хав'єр СОЛАНА

Генеральний секретар Ради ЄС / Високий представник з питань спільної зовнішньої і безпекової політики

АВСТРІЯ представлена

Й.В. пан Вернер ФАЙМАНН

Федеральний канцлер Австрії

АЗЕРБАЙДЖАН представлений

Й.В. пан Ільхам АЛІЄВ

Президент Республіки Азербайджан

БЕЛЬГІЯ представлена

Й.В. пан Херман ВАН РОМПЕЙ

Прем'єр-міністр Королівства Бельгія

БІЛОРУСЬ представлена

Й.В. пан Владімір СЕМАШКО

Перший заступник Прем'єр-міністра Республіки Білорусь

БОЛГАРІЯ представлена

Й.В. пан Сергей СТАНІШЕВ

Прем'єр-міністр Республіки Болгарія

ВЕЛИКА БРИТАНІЯ представлена

Й.В. пан Девід МІЛБЕНД

Державний секретар у закордонних справах та справах Співдружності Об'єднаного Королівства Великої Британії та Північної Ірландії

ВІРМЕНІЯ представлена

Й.В. пан Серж САРГІСЯН

Президент Республіки Вірменія

ГРЕЦІЯ представлена

Й.В. пан Константинос КАРАМАНЛІС

Прем'єр-міністр Грецької Республіки

ГРУЗІЯ представлена

Й.В. пан Міхаїл СААКАШВІЛІ

Президент Грузії

ДАНІЯ представлена

Й.В. пан Ларс Локке РАСМУССЕН

Прем'єр-міністр Королівства Данія

ЕСТОНІЯ представлена

Й.В. пан Андрус АНСІП

Прем'єр-міністр Естонської Республіки

ІРЛАНДІЯ представлена

Й.В. пан Брайан КОУЕН

Прем'єр-міністр Ірландії

ІСПАНІЯ представлена

Й.В. пан Мігель Ангель МОРАТІНОС

Міністр закордонних справ Королівства Іспанія

ІТАЛІЯ представлена

Й.В. пан Мауріціо САККОНІ

Міністр праці, охорони здоров'я та соціальної політики Італійської Республіки

КІПР представлений

Й.В. пан Маркос КІПРІАНУ

Міністр закордонних справ Республіки Кіпр

ЛАТВІЯ представлена

Й.В. пан Валдіс ДОМБРОВСКІС

Прем'єр-міністр Латвійської Республіки

ЛИТВА представлена

Й.В. пан Вигаудас УШАЦКАС

Міністр закордонних справ Литовської Республіки

ЛЮКСЕМБУРГ представлений

Й.В. пан Жан АССЕЛЬБОРН

Віце-прем'єр-міністр, Міністр закордонних справ та імміграції Великого Герцогства Люксембург

МАЛЬТА представлена

Й.В. пан Тоніо БОРГ

Віце-прем'єр-міністр, Міністр закордонних справ Республіки Мальта

МОЛДОВА представлена

Й.В. пан Андрей СТРАТАН

Віце-прем'єр-міністр, Міністр закордонних справ та європейської інтеграції Республіки Молдова

НІДЕРЛАНДИ представлені

Й.В. пан Ян Петер БАЛКЕНЕНДЕ

Прем'єр-міністр Королівства Нідерланди

НІМЕЧЧИНА представлена

Й.В. пані Ангела МЕРКЕЛЬ

Федеральний Канцлер Федеративної Республіки Німеччина

ПОЛЬЩА представлена

Й.В. пан Дональд ТУСК

Прем'єр-міністр Республіки Польща

ПОРТУГАЛІЯ представлена

Й.В. пан Луїш АМАДУ

Державний Міністр та Міністр закордонних справ Португальської Республіки

РУМУНІЯ представлена

Й.В. пан Еміл БОК

Прем'єр-міністр Румунії

СЛОВАЧЧИНА представлена

Й.В. пан Роберт ФІЦО

Прем'єр-міністр Словацької Республіки

СЛОВЕНІЯ представлена

Й.В. пан Борут ПАХОР

Прем'єр-міністр Республіки Словенія

УГОРЩИНА представлена

Й.В. пан Гордон БАЇНАЇ

Прем'єр-міністр Угорської Республіки

УКРАЇНА представлена

Й.В. пан Віктор ЮЩЕНКО

Президент України

ФІНЛЯНДІЯ представлена

Й.В. пан Матті ВАНХАНЕН

Прем'єр-міністр Фінляндської Республіки

ФРАНЦІЯ представлена

Й.В. пан Франсуа ФІЙОН

Прем'єр-міністр Французької Республіки

ЧЕХІЯ представлена

Й.В. пан Мірек ТОПОЛАНЕК

Прем'єр-міністр Чеської Республіки

ШВЕЦІЯ представлена

Й.В. пан Фредрік РАЙНДЕЛЬДТ

Прем'єр-міністр Королівства Швеція

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ПАРЛАМЕНТ

представлений

Й.В. пан Ханс-Герт ПЬОТТЕРІНГ

Президент Європейського Парламенту

КОМІТЕТ РЕГІОНІВ представлений

Й.В. пан Люк Ван дер БРАНДЕ

Генеральний Секретар Комітету Регіонів

ЕКОНОМІЧНИЙ І СОЦІАЛЬНИЙ

КОМІТЕТ представлений

Й.В. пан Іван ВОЛЕШ

Член Економічного і соціального комітету

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ІНВЕСТИЦІЙНИЙ

БАНК представлений

Й.В. пан Філіп МАЙШТАДТ

Президент Європейського інвестиційного банку

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ БАНК

РЕКОНСТРУКЦІЇ І РОЗВИТКУ

представлений

Й.В. пан Томас МИРОВ

Президент Європейського банку реконструкції і розвитку

Спільна заява Саміту Східного партнерства у Празі

(Прага, 7 травня 2009 р.)

Глави Держав або Урядів та представники Республіки Азербайджан, Республіки Білорусь, Республіки Вірменія, Грузії, Республіки Молдова та України, представники Європейського Союзу та Глави Держав або Урядів та представники держав-членів ЄС зустрілися у Празі, маючи на меті виведення відносин між ними на новий рівень шляхом започаткування Східного партнерства, та ухвалили цю Спільну заяву:

Більш амбітне партнерство між Європейським Союзом та країнами-партнерами:

1. Східне партнерство започатковується як спільне прагнення держав-членів Європейського Союзу та їхніх східноєвропейських партнерів (далі – країни-партнери), що базується на взаємних інтересах і зобов'язаннях, а також на спільній власності і відповідальності. Воно розвиватиметься спільними зусиллями та у цілковито прозорий спосіб.

Учасники Празького Саміту погоджуються, що Східне партнерство базуватиметься на відданості принципам міжнародного права та фундаментальним цінностям, включаючи демократію, верховенство права та повагу до прав людини та основних свобод, а також відданості принципам ринкової економіки, сталого розвитку та належного врядування.

Східне партнерство базується на та є доповнюючим до існуючих двосторонніх договірних відносин. Воно розвиватиметься без будь-яких застережень щодо прагнень окремих країн-партнерів стосовно їхніх майбутніх відносин із ЄС. Східне партнерство керуватиметься принципами диференціації та обумовленості.

Східне партнерство розвиватиметься паралельно із двостороннім співробітництвом між ЄС та третіми державами.

2. Головною метою Східного партнерства є створення необхідних умов для прискорення політичної асоціації та подальшої економічної інтеграції між Європейським Союзом і зацікавленими країнами-партнерами. Істотне посилення політики ЄС щодо країн-партнерів досягатиметься через розвиток особливого східного виміру Європейської політики сусідства. З цією метою Східне партнерство прагнучим підтримувати проведення країнами-партнерами політичних і соціально-економічних реформ та сприятиме наближенню до Європейського Союзу. Це відповідає спільним зобов'язанням

щодо стабільності, безпеки і добробуту Європейського Союзу, країн-партнерів та, насправді, усього європейського континенту.

Східне партнерство має надалі забезпечувати стабільність та багатостороннє зміцнення довіри. Конфлікти перешкоджають співробітництву. Відтак, учасники Празького Саміту наголошують на необхідності їхнього якнайшвидшого мирного врегулювання відповідно до норм та принципів міжнародного права та на основі рішень і документів, ухвалених у цих рамках.

Крім того, Східне партнерство може сприяти посиленню тісніших зв'язків між самими країнами-партнерами.

3. Східне партнерство несе в собі чіткий політичний сигнал щодо необхідності підтримувати і посилювати курс на реформи. Східне партнерство надасть додатковий імпульс для економічного, соціального та регіонального розвитку країн-партнерів. Воно сприятиме належному урядуванню, у т.ч. у фінансовому секторі, просуватиме регіональний розвиток та соціальну згуртованість, а також надаватиме сприяння у зменшенні соціально-економічної нерівності країн-партнерів. У такий спосіб, Східне партнерство буде доповнювати макроекономічну допомогу, що надається через відповідні міжнародні інструменти.

Більш глибокі двосторонні зв'язки

4. Учасники Празького Саміту поділяють бажання поглибити та інтенсифікувати двосторонні відносини між ЄС та країнами-партнерами, беручи до уваги особливу ситуацію та амбіції кожної країни-партнера, та поважаючи існуючі двосторонні відносини між ЄС та відповідною країною-партнером. Учасники погодились, що двостороннє співробітництво під егідою Східного партнерства має створити основу для угод про асоціацію між ЄС та тими країнами-партнерами, які прагнуть та здатні виконувати кінцеві зобов'язання.

5. Нові угоди про асоціацію, попри існуючі можливості для торгівлі та інвестицій, передбачатимуть створення або мету створення поглиблених та всеохоплюючих зон вільної торгівлі, у тих випадках, де позитивний ефект лібералізації торгівлі та інвестицій посилюватиметься регуляторним наближенням, яке приводитиме до конвергенції з нормами та стандартами ЄС. Відкриті ринки та економічна інтеграція є невід'ємними для сталого розвитку країн-партнерів та підтримки процесу політичної стабілізації. Створення поглиблених та всеохоплюючих зон вільної торгівлі між ЄС та країнами-партнерами може

у довготерміновій перспективі перерости в мережу поглиблених та всеохоплюючих зон вільної торгівлі.

6. Європейський Союз розвиватиме всеохоплюючі програми інституційної розбудови індивідуально із кожною країною-партнером для покращення її адміністративних спроможностей, у т.ч. через навчальні програми, технічну допомогу та будь-які прийнятні інноваційні заходи.

7. Підтримка мобільності громадян та лібералізація візового режиму у безпечному середовищі є іншим важливим аспектом Східного партнерства. Воно сприятиме мобільності громадян країн-партнерів через угоди про спрощення візового режиму і реадмісію; ЄС у відповідності до Глобального Підходу до питань міграції здійснюватиме поступові кроки, спрямовані на повну лібералізацію візового режиму як довготермінову мету для країн-партнерів в індивідуальному порядку, за умов дотримання вимог впорядкованого та безпечного руху осіб.

8. Східне партнерство має за мету посилення енергетичної безпеки через співробітництво, спрямоване на довготермінове стабільне і безпечне енергопостачання і транзит, у т.ч. через покращення регулювання, енергоефективності та розширення використання відновлювальної енергії. Положення щодо енергетичної взаємозалежності могли б бути включені до нових угод про асоціацію або до інших двосторонніх домовленостей між ЄС та країнами-партнерами. Енергетичне співробітництво має враховувати Другий огляд енергетичної стратегії ЄС та енергетичну політику кожної країни-партнера.

Акцент на багатосторонньому співробітництві

9. Багатосторонні рамки Східного партнерства сприятимуть співробітництву, а також вільному та відкритому діалогу для досягнення цілей партнерства. Воно здійснюватиметься на основі спільних рішень Європейського Союзу та країн-партнерів. Воно створить форум для обміну інформацією та досвідом щодо кроків країн-партнерів в напрямку перехідних заходів, реформ та модернізації і надасть ЄС додатковий інструмент для супроводу цих процесів. Воно сприятиме розробці спільних позицій та спільної діяльності. Багатосторонні рамки мають на меті заохочення зв'язків між самими країнами-партнерами та будуть форумом для обговорення подальшого розвитку Східного партнерства.

Для тих країн-партнерів, які хочуть досягнути прогресу в наближенні до ЄС, вирішальними є законодавче та регуляторне наближення. Багатосторонні рамки

забезпечать запровадження відповідних систематичних заходів, включно з цільовими засіданнями, присвяченими презентації та поясненню з боку Європейського Союзу законодавства та стандартів ЄС, а також їх порівняння з національною політикою та законодавством.

10. Зустрічі Глав Держав або Урядів Східного партнерства проводитимуться, в принципі, кожні два роки. Вони мають відбуватися в ЄС та в країнах-партнерах. Міністри закордонних справ зустрічатимуться кожного року. Ці зустрічі на високому рівні просуватимуть та надалі формуватимуть Східне партнерство.

11. Чотири тематичні платформи, організовані Європейською Комісією, забезпечать роботу цільових засідань та слугуватимуть для відкритих і вільних дискусій відповідно до основних сфер співробітництва, а саме: демократія, належне урядування та стабільність; економічна інтеграція та конвергенція з секторальними політиками ЄС; енергетична безпека; та міжлюдські контакти.

12. Перші зустрічі чотирьох тематичних платформ відбудуться у червні 2009 року. Кожна платформа ухвалить низку реалістичних основних цілей, які мають періодично оновлюватися, а також відповідну робочу програму, і переглядатиме досягнутий прогрес. Зустрічі повинні відбуватися принаймні двічі на рік на рівні старших посадових осіб, залучених до роботи над реформами у відповідних сферах. Звіти про роботу платформ подаватимуться на річні зустрічі міністрів закордонних справ. Діяльність платформ може в окремих випадках підтримуватися через зустрічі на рівні профільних міністрів. Також буде запроваджено панелі для підтримки роботи тематичних платформ в окремих сферах.

В окремих випадках треті країни можуть брати участь в конкретних проектах, заходах та зустрічах тематичних платформ, коли це сприяє завданням окремих напрямків співробітництва та загальним цілям Східного партнерства. Співпраця в багатосторонніх рамках Східного партнерства повинна бути добровільною та засновуватися на принципі кооперативного підходу.

13. Учасники Празького Саміту підтримують започаткування ініціатив-флагманів, які нададуть додатковий поштовх, конкретний зміст та видимість Східному партнерству, та очікують на невідкладний початок дискусій в рамках відповідних платформ.

14. Буде забезпечено доповнюваність до регіональних ініціатив, які існують між Європейським Союзом та відповідними країнами-партнерами, зокрема Чорноморської

Синергії. Можливість взаємодії з іншими регіональними ініціативами буде розглядатися на індивідуальній основі.

15. У Празькому Саміті взяли участь високі представники Європейського парламенту, Комітету регіонів, Європейського соціально-економічного комітету, Європейського інвестиційного банку та Європейського банку реконструкції та розвитку. Східне партнерство залучить широке коло учасників, включно з міністерствами та відомствами, парламентами, громадянським суспільством, міжнародними організаціями (такими як ОБСЄ, Рада Європи та ОЕСР), міжнародними фінансовими організаціями, приватним сектором, економічними та соціальними партнерами в рамках багатосторонніх платформ.

Відтак, учасники Празького Саміту запрошують парламентарів Європейського Союзу та країн-партнерів висловити своє бачення щодо пропозиції Європейського парламенту заснувати Парламентську Асамблею Східних сусідів ЄС (EURO-NEST PA), а Європейську Комісію – розробити та запропонувати модальності створення Форуму Громадянського суспільства Східного партнерства.

Учасники також закликають Європейський інвестиційний банк працювати над інвестиційною підтримкою малих та середніх підприємств в рамках мандату Східного сусідства. Вони закликають Європейський інвестиційний банк, Європейський банк реконструкції та розвитку та інші міжнародні фінансові організації створити відповідний спільний інструмент для малих та середніх підприємств.

Фінансування

16. У відповідності до Декларації щодо Східного партнерства, ухваленої Європейською Радою у березні 2009 року, для цілей Східного партнерства та із врахуванням прогресу окремої країни-партнера надаватиметься підвищена фінансова допомога ЄС. Учасники Празького Саміту погоджуються, що поряд із грантами ЄС та національним співфінансуванням імплементація Східного партнерства потребуватиме додаткових фінансових ресурсів. У цьому зв'язку учасники Саміту закликають інших донорів, міжнародні фінансові організації та приватний сектор забезпечити додаткове фінансування для підтримки реформ, ініціатив-флагманів і проектів.

17. Східне партнерство має включати інноваційні підходи для забезпечення спільної власності та глибшого співробітництва між державним і приватним секторами. Ініціативна політична підтримка та стимулювання і гарантії з боку ЄС для приватного сектора мають створити умови для стимулювання приватного сектора інвестувати у

конкретні проекти у країнах-партнерах і таким чином робити внесок у досягнення цілей Східного партнерства.

18. Учасники Празького Саміту закликають ЄІБ, ЄБРР та інші міжнародні фінансові організації докласти більших зусиль для сприяння країнам-партнерам у процесі реформ і модернізації, а також у визначенні прийнятних інвестиційних проектів.

Заключні положення

19. Учасники Празького Саміту погоджуються з необхідністю просувати ключові принципи та цілі Східного партнерства серед громадськості, забезпечити громадську підтримку та підвищити рівень обізнаності. Підвищена видимість конкретних проектів та заходів зробить ініціативу ближчою до громадян.

20. Учасники Празького Саміту закликають діюче та наступні Головування Ради Європейського Союзу, а також Європейську Комісію інтенсифікувати їхні спільні зусилля з країнами-партнерами для визначення графіку міністерських зустрічей та інших заходів на рівні старших посадових осіб в багатосторонньому форматі Східного партнерства з тим, щоб встановити пріоритети діяльності тематичних платформ на період 2009-2010 рр., а також підготувати пропозиції щодо якнайшвидшої реалізації ініціатив-флагманів.

21. Учасники Празького Саміту переконані, що результати Саміту та започаткування Східного партнерства сприятимуть справі демократії, зміцненню стабільності та процвітання, приносячи сталі та відчутні вигоди для громадян всіх країн-учасниць. Учасники Саміту тісно співпрацюватимуть над досягненням завдань, окреслених в цій Спільній заяві.